

Działania podejmowane przez Regionalną Dyрекję Ochrony Środowiska w Olsztynie zmierzające do ograniczania szkód i łagodzenia skutków działalności bobra europejskiego w województwie warmińsko-mazurskim - stan szkód oraz skuteczność stosowanych zabezpieczeń.

Regionalna Dyrekja Ochrony Środowiska w Olsztynie

REGIONALNA
DYREKJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE

Malinówka k/Ełku, 20 października 2011 r.

Szacowanie i wycena szkód wyrządzanych przez zwierzęta prawnie chronione. Skuteczność stosowanych zabezpieczeń

Zgodnie z art. 126 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, ze zm.) Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone przez:

- **żubry** – w uprawach, płodach rolnych lub w gospodarstwie leśnym;
- **wilki** – w pogłowie zwierząt gospodarskich;
- **rysie** – w pogłowie zwierząt gospodarskich;
- **niedźwiedzie** – w pasiekach, w pogłowie zwierząt gospodarskich oraz w uprawach rolnych;
- **bobry** – w gospodarstwie rolnym, leśnym lub rybackim.

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego występują szkody wyrządzane przez bobry i wilki.

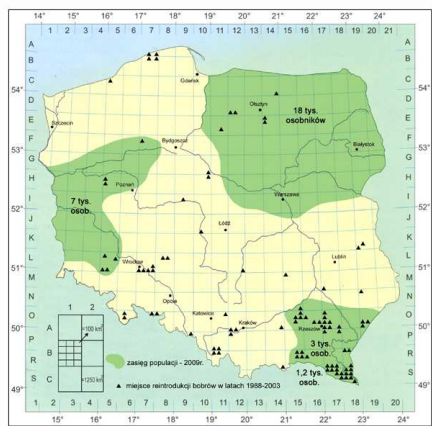
REGIONALNA
DYREKJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE

Bóbr europejski - występowanie

Występuje na terenie całego kraju z wyjątkiem wysokich gór – Tatr, Karkonoszy.

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego liczebność bobra szacowana jest na 7000 osobników*.

*Dane szacunkowe RDOŚ Olsztyn oraz PZŁ Suwałki

źródło: PZŁ w Suwałkach

Bóbr europejski - działania na terenie województwa warmińsko-mazurskiego

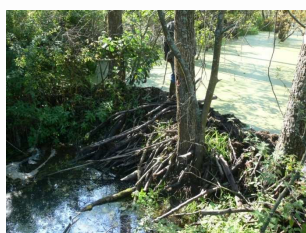
Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w ramach ograniczania lub likwidowania szkód wyrządzanych przez bobry systematycznie podejmowane są następujące działania:

- **szacowanie szkód i wypłata odszkodowań,**

Bóbr europejski - działania na terenie województwa warmińsko-mazurskiego

- **wydawanie zezwoleń na rozbieranie tam** utworzonych przez te zwierzęta - poza okresami rozrodu i magazynowania pożywienia w okresie przedzimowym (rozbieranie tam w wielu przypadkach skutkuje przemieszczaniem się zwierząt w inne miejsca),

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE

Zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do bobra europejskiego

Rozbieranie tam bobrowych:

- 2006 r. - 10 zezwoleń - 47 tam
- 2007 r. - 31 zezwoleń - 60 tam
- 2008 r. - 54 zezwolenia - 160 tam
- 2009 r. - 65 zezwoleń - 154 tamy
- 2010 r. - 124 zezwolenia - 676 tam
(rozbieranie tam
i montowanie syfonów)
- 2011 r. - 140 zezwoleń - 500 tam
(rozbieranie tam
i montowanie syfonów)

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE

Bóbr europejski - działania na terenie województwa warmińsko-mazurskiego

- **odłów interwencyjny z miejsc najbardziej konfliktowych** o wysokiej kulturze rolnej lub leśnej oraz na stawach hodowlanych i ich przesiedlanie w miejsca mniej uciążliwe dla użytkowników terenu, uwzględniając możliwość naturalnego przemieszczania się bobrów (z uwagi na liczną populację bobra na terenie województwa warmińsko-mazurskiego stosowanie tej metody na szeroką skalę z roku na rok staje się coraz mniej efektywne),

Zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do bobra europejskiego

Odłowy i przesiedlenia bobrów – realizowane przez Zarząd Okręgowy w Suwałkach Polskiego Związku Łowieckiego :

2002 r. - 35 osobniki
2003 r. - 22 osobniki
2004 r. - 25 osobników
2005 r. - 45 osobników (z 60 osobników)
2006 r. - 16 osobników (z 60 osobników)
2007 r. - 35 osobników
2008 r. - 25 osobników (ze 105 osobników)
2009 r. - 3 osobniki (z 6 osobników)
2010 r. - 22 osobniki (z 59 osobników)
2011 r. - 3 osobniki (z 24 osobników)

źródło: PZŁ w Suwałkach

Bóbr europejski - działania na terenie województwa warmińsko-mazurskiego

- **wydawanie zezwoleń na odstrzał redukcyjny** w miejscach najbardziej konfliktowych, uwzględniając lokalne populacje zwierząt – zgodnie z uchwałą Nr 01/06 Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody w Olsztynie w sprawie strategicznych kierunków aktywnej ochrony bobra europejskiego w województwie warmińsko-mazurskim.

Zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do bobra europejskiego

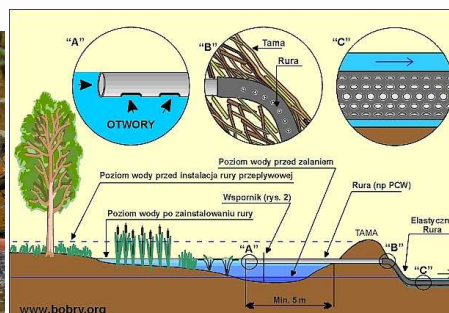

Odstrzały redukcyjne bobrów:

- 2004 r. - 25 osobników oraz eutanazja 7 osobników
- 2005 r. - 30 osobników – odstrzelono 13
- 2006 r. - 180 osobników – odstrzelono 44
- 2007 r. - 10 osobników – odstrzelono 3
- 2008 r. - 16 osobników – odstrzelono 4
- 2009 r. - eutanazja 2 osobników
- 2010 r. - 227 osobników – odstrzelono 24 osobniki
- 2011 r. – 152 osobniki

Bóbr europejski - działania na terenie województwa warmińsko-mazurskiego

- **obniżanie poziomu wody** w rowach melioracyjnych i rozlewiskach oraz jej stabilizacja poprzez wbudowywanie rur przepustowych w tamy utworzone przez bobry,

Bóbr europejski - działania na terenie województwa warmińsko-mazurskiego

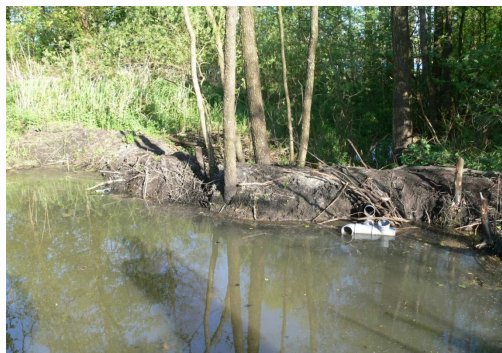
- **przewodzenie zabiegów technicznych ograniczających szkody**, takich jak: zabezpieczanie drzew siatką w ramach współdziałania z poszkodowanymi;

Sposób rozwiązania problemu zależy m.in. od charakteru terenu, jego ukształtowania oraz odległości od cieków wodnych,

Zabezpieczanie przed szkodami (rozwiązania techniczne - przykłady)

W 2007 roku na zlecenie Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody wykonano urządzenia przelewowe w Kojdach (gmina Łukta).

W 2009 roku na zlecenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie wykonano urządzenia przelewowe w Gmerkach Wielkich (gmina Jonkowo), zabezpieczono 1000 drzew w m. Ostrowite (gmina Biskupiec), zamontowano kraty na rurociągach drenarskich w Łąkorzu (gmina Biskupiec).

Zabezpieczanie przed szkodami (rozwiązania techniczne - przykłady)

W roku 2010 w ramach konkursu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie pn. „Nasza Przyroda 2010” pozyskano środki finansowe na ograniczenie wpływu bobrów na gospodarkę rolną. W ramach tych środków zamontowano 10 urządzeń przelewowych oraz odłów 8 bobrów z miejsc o największym nasileniu szkód.

Zabezpieczanie przed szkodami (rozwiązania techniczne - przykłady)

W roku bieżącym dzięki dofinansowaniu Funduszu zamontowanych zostanie 50 urządzeń przelewowych w miejscach o największym nasileniu szkód.

Dziękuję za uwagę